

ՏԵՂ ԱՓՈՆՈՒԹԻԻՆ

Ե. ՓՈՐՓՈՍԵԱՆ

Երևանի կամ քաղաքի և գրություններ
պետք է ուղղել առ
Տեղափոխված ԱՐՇԱԿՅԱՆ Կարգի
ԳԱԶԵՏԻ (Երևան)

Adresse:

E. TOROSSIAN

Direct. - propr. du journal Arménien

ARCHALOUYOTZ

LE CAIRE (EGYPTE)

Les annonces sont reçues à des prix très modérés.

ԱՐՇԱԿՅԱՆ

Լ Ր Ա Գ Ի Ր

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ 200007-ԱՐՇԱԿՅԱՆ ԵՒ ՇԱՐԱԹ ՕՐԵՐԸ

Les annonces sont reçues à des prix très modérés.

ԲԱՃԱՆՈՒՊՈՒԹԻՆ

Երկրորդ շաբաթ	100
Տարեկան 100 րիսի ամսական 100 րիսի	60
Վեցամսական 50	35
ՄԱՍԻ ԿԻՊԻՐՆԵՐ	
Շաբաթական 20	
Վեցամսական 12	

ԲԱՃԱՆՈՒՊՈՒԹԻՆ: ԿԱՆԿԻԿ
և թղթատարի ծախսերը
հոնքադրության վրայ է:

Երևանում ուղղում գրություններ
և ներքին փոստի:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ
Կանխիկ վճարել են:

ՏԵՂ ԱՓՈՆՈՒԹԻԻՆ

«Արշակունյի տպարանը Մայիս ամսից 1-ին փոխադրված է Մանսուր Բաշա խաչիճ, Գաֆե տը-լա-Պուրի քաղաքին մէջ թիւ 2»:

Ա. ՄԻՆՈՒՄԱՆ ԼՍՅՅԻ քաղաքացու
Քարիքաները եւ անմոռելի պայծառ-
ները ուսումնասիրել վերջ, ու եւ խե-
ղճանք անձ պիտի համոզուի կեանքի
պայծառագործի կենսական ստան-
դարի մասին. եւ ինչ որ ըլլայ
նախընտրութիւնը այս վիթխարի ու
հոգեկոտոր ընկերութեան պիտի տայ
անշուշտ (Տես էր էջ 2)

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՍԵՆԵԱԿ ԳԱԶԻՐԵԻ

Այս պիտի ըլլայ այն նորակազմ հաս-
տատութեան անունը, որուն գովելի ըս-
տեղծագործութիւնը հաճելի առիթով կ'ըն-
ծայէ մեզ. երկրորդ ծանօթութեան մը
հակիրճ տողանցումով, վեր հանել անոր
մէկէ աւելի բազմակողմանի առաւելու-
թիւնները, որ միայն խորհրդանշանը կրնայ
նկատուիլ Ֆէլլաճեաներու երկրին օրըստօրէ-
ական անտեսական զարգացման ու բարգա-
ւաճման գործին:

Իսկապէս կարծէ որ, օրուն այժմէ-
ականութիւնը յատկանշող այս պատուարեր
ու հանրօրէութեան ձեռնարկին կազմակերպու-
թեան պարագաները եւ «Արշակունյի» յար-
գոյ ընթացիկաց ծանուցանելով, առ այդ-
գէթ հանկուտ ծառայութիւն մը մատուցած
ըլլանք անտեսակիտական եւ օրէնսդատական
կրկնակի տեսակետներով:

Յայտնի է թէ որ եւ իցէ կեդրոնի մէջ
ուր առևարական եւ ճարտարաբանու-
կան գործունէութիւնը ծաղկեալ ու բեղմ-
նաւոր վիճակի մը մէջ կը գտնուի, այդ երկ-
րին ժողովուրդը բարեկեցիկ ու ճոխ կեանք
մը տիրանալով իր ինքնամոխիման մէջ
նիւթական վիթխարի ուժերով կը գտնու-
անք, եւ կուզայ որ մը ուր կը յաջողի
ամենէն հարուստ կարծուած ազգերուն հետ
մոլեգնաբար մրցելով, իր գոյութիւնը գա-
րեբու ընթացքին հետ քայլելով, ու երկ
ամուր ու ապահով կուտանի մը վրայ գե-
տեղել:

Վաճառականութիւնն է որ արուեստի
և գիտութեան հետ ներդաշնակաւորուած
միակ թեւագիր միջոցը կը ըլլայ մարդկային
ազգը իր վաղեմի տղիտութեան թմբիւրէն
սթափեցնելով դէպի զարգացման ճաճան-
չաբեր ու լուսահոս հարկունը առաջնորդել:
Եւ թէ այսօր պետք է գիտնալ թէ՛ այնպի-
հի քաղաքակրթութիւնը զարթոնչներու
չարքին մէջ առևտուրի մարդիկներն ալ
իրենց որոշ տեսչի ունենին:

Բայց ամենակարևոր կէտ մը կայ, որ
մեր այսօրուան քաղաքակրթ շարքերը նը-
կատագրութեան առած են, այն ալ սա է

թէ, գրածը որուն առջև ամէն ինչ կը
խոնարհի բարարք միջոցը չի կրնար հան-
գիտանալ միմիայն վաճառականութեան
բեղմնագործութեան զարկ մը տալ և անոր
խոնարհութիւնը յարատև գրութեան մէջ գը-
նել. այլ առևտուրի արդիւնագործութեան
համար նախադասութիւնն ու զծուած կարգ
մը օրէնքներ և կանոններ կան որոնց կի-
նարումով միայն կարելի կը ըլլայ վաճա-
ռականութիւնը ծաղկեցնել:

Գեղձ ու խարդախեալ սնանկութիւն-
ներուն, անբարեխղճօրէն ի գործ գրուած
վախճանութիւններուն, վաճառականնե-
րու անունու եղած կարգ մը առաւ - փա-
խաբի շահատակութիւններուն, կառավա-
րութեան պաշտօնատանց և այլ շահագի-
տական հարուստ ընկերութեանց երեւնական
յարուցած անհայտ գծուարութիւններուն
և այլ կարգի պէսպիսի անպատեհութեանց
առաջը առնելու համար, ամէն վաճա-
ռականական բանուկ կեդրոններու մէջ Ա.
ու. և. արական սենեակներ (chambre de com-
merce) հաստատուած են, ուր սեղի ա-
ռաջնակարգ վաճառականները, սեղանա-
ւորները և այլն իրենց մէջէն կարող ու
ձեռնհաս անձերէն յանձնախումբ մը կազ-
մակերպելով, պաշտօն կը յանձնեն, մէկ
բաժով միջավայրին առևտրական գործու-
նէութեան զարգացման կարելի եղած մի-
ջոցներուն վրայ խորհիլ և վաճառակա-
նութիւնը իր բազմակի վիճակին հասցնել:

Գազիթէ՛ որ այնպիսի ամենէն վա-
ճառաշահ քաղաքներուն կարգէն դասուող
միջավայրերն են կրնայ համարուի, այն
ալ իր կարգին կունենայ իր առևտրական
սենեակը. Վիլնայիցի Առևտրական սենե-
ակի Գազիթի՛ն անուամբ:

Մտաւորապէս 130 է աւելի սեղա-
նաւորք, գրամատանց ներկայացուցիչներ,
գործարանատէրք, վաճառականք, նա-
ւայորդարք. միջնորդք, ձեռնարկուք ա-
պահովագրողք եւն. ևն. - որոնց մանրա-
մասնութիւնները ցոյց տուող ցուցակը
ձեռք տակ ունինք առ պահուս. - ըզգա-
լով քաղաքին մէջ այդպիսի հանրօրէութ
հաստատութեան մը պակասը, առողջ մը-
տածու մը ունեցած են, իրենց սարքած
կարգ մը պարբերական հաւաքումներով,
այս կարգի արդիւնաւոր ծրագիր մը մը-
չակելով վերջապէս ծնունդ տալ անոր:

Ամսոյ 9ին կրնալ Գոնիքի մանրալի ու-
րահներէն միւսն մէջ Տ. Լըրուի նախա-
գահութեան ներքև վերադիւրս գասա-
սակարգէն ստուար քաղութեան մը ներ-
կայութեամբ ընդհանուր ժողով մը գու-
մարուելով առամամականայ յանձնա-
խումբ մը կազմուեցաւ որ պաշտօն պիտի
ունենայ «Առևտրական սենեակի» օրէնք-
ները գծող ընդհանուր հիմնական կանոնա-
նագիր մը պատրաստելով, յաջորդաբար
տեղի ունենալիք ժողովի մը ներկայացնել

և պարան ու պատշաճ բարեփոխութիւնը
կրնալ յետոյ զայն վաւերացման ենթար-
կել. որիէ ետքը Տնօրէն խորհուրդ մը
պիտի ընտրուի պաշտօն ստանձնելով երկ-
րին առևտրական բոլոր գործառնութիւն-
ներուն հակելու:

Տ. Լըրու բաւական հակիրճ բանախո-
սութիւն մը արտասանելով, մասնաւորա-
պէս շնչոց այդ կարգի կարևոր հաստա-
տութեան մը անհրժեշտ գոյութեան
վրայ, վերլուծելով միանգամայն անօր ըն-
ձեռնելիք բազմազան օգուտները:

Յետ այնու գիտնական և այլ ծախսոց
հայթայթման համար հանդանակութիւն մը
բացակցու, որուն գումարը 300 ոսկիէն
աւելի եղաւ, ինչ որ դրոժին անպայման
յաջողութեան առաջին միակ գրաւականը
կրնայ նկատուիլ:

Յուսալի պարագայ մը ոչ աւելի մեր
աչքին զարկաւ, այն ալ մեր հայ վաճառ-
ականներուն պատկառելի բացակայու-
թիւնն էր այս միջազգային համախմբումին
մէջ:

Արդար ըլլալու համար պետք է խոս-
տովանիլ սակայն թէ՛ 96ի դաշմականու-
թեանն ի վեր, Գազիթի հայ վաճառական-
ներու թիւը զգալի համեմատութեամբ մը
չափացած է. և ուրախ ենք միանգամայն
յայտարարելու թէ՛ այսպիսի միջազգային
կեդրոնի մը մէջ, ուր սեղ շահագրք ա-
ռուտուրի մը միջոցները խիստ սահմանա-
փակուած ու խոտցած ըլլալուն հակառակ
այն կարճ շրջանի տեղութեան մէջ իսկ
յաջողած են օտար շահագետներու (specu-
lateur) հետ նոյն իսկ մրցելով առևտրա-
կան հրապարակին վրայ խիստ առաջնա-
կարգ ու պատուաւոր դիրքեր գրաւողնե-
րու շարքին մէջ համաւորուելու յաջողի-
քով հաւանութիւնին երևոյթ մ'է՛ այս, որուն
չնորհիւ անգամ մը ևս կը շեղուի հայուն
առևտուրի մասին ունեցած հակումը և իր
գործնական մարդու ընտուր ձիրքերը:

Բայց ինչ բանի վերաբերել մեր մամու-
նայի հարստան ներկայացուցիչներուն պաղ
վերաբերումը հանդէպ այս նորակազմ հաս-
տատութեան, որ իւր սաղմնային վիճակին
մէջ իսկ իրենց բազմաթիւ նմաններուն
կողմէ համակիր ընդունելութեան մը ուր-
ժանացաւ. նոյն իսկ մեր լսածին նայելով,
կազմակերպիչ յանձնախումբի կողմէ մի-
քանիներուն հրաւերներ ուղղուած է ամսոյ
9ին գումարուած հաւաքումին մասնակցե-
լով հաւանութիւնին տալու համար, բայց
ցու է բոսկ թէ սոյն վերլուծները չի մաս-
նակցելէ զսա իրենց եղած հրաւերը ան-
պատասխանի թողած են. շիտակը շատ
արգահատելի վերաբերում մը կը գտնանք
այս:

Ձեռք գիտեր թէ մերազնեաց այս կա-
մաւոր դանդաղանքը օրպի՛սի բանաւոր
թեւադրութիւններ կը պարունակէ իր մէջ.
այս առթիւ շենք ուղեր մեր ունեցած ա-
նախադասութիւնը հրապարակաւ յայտ-
նելով գիւրազգածութիւններ վերաւորել
միայն միջակակա կերպով մը իրաւունք
ունենալ կը կարծենք գէթ խորհելու թէ,
մեր Գազիթի հայ վաճառականները թեր-
ևս անգիտացած են առևտրական սենե-
ակի » ի մը գոյութեան հարկաւորութիւնը
և անկէ բղիթելիք անցուտն օգուտները:

Արեւն յարմարագոյն առթիւ մ'ալ
այդ ներթին վրայ կանգնողաւանք:

ՆԱՄԱԿ ԳԱԶԻՐԵՆ

ԲԱՅԱՏՐՈՒԹԻՆ ՄԸ

«Ժողովուրդ» ամսաթերթի Տեր-Տնօրէն
Տիար Պաշտմանի. Առջև ամսաթերթի Տեր-
րոյն մեք գրած մեկ պատասխան յորդա-
մը, որ իր առաջին քաղաքացու արդու-
րեան անկամ քաղաքակրթութեան կի-
նակի. կը պատրաստեցնէ զեղ որ մերկայ
քաղաքի հրատարակելի «Նշիկ երեց» յի հե-
նեւեւալ գրութիւնը, որ որպէս է մեզ, անոր
հրատարակութիւնը խեղճելով, իւր վերջին
պատասխան իրեն վրայ երբ անհեղի
յարմարեան մը:

«Ժողովուրդ» ի խմբագրի ՍՈՒՏ

ՄԱՐԳԱՐԷԻՆ

ՎԻՂՆԱԿԱՆ ԳԱՏԱՍԻՆՍ

Անգոր մարդուկներու գէնքը՝ հայտնա-
բեր է Պաշտմանի հակառակ իւր մատնան և
կողմին, ծաղկի այս անուշահոտ ամսոյն մէջ
գարշտատութիւն մը բուրեց իւր ընթացողնե-
րուն. կիրքի՛ թէ աչքի ազդեցութեան գի-
նովցած, - ազատամիտ ու խելոյս գործներու
հետ ունինք նաեւ ողջամիտ ընթացողներ.
Թոյ նոքա դասին հիւանդամիտ պարտի արու-
մաբանութեան գուրկ գրածները:

Մենք չենք զիջանիք երբեք մեր կողմին
բարձրութեանն որ եւ իցէ Պաշտմանի մը բացած
հայտնաց անգլանքին մէջ գլորուելու փափա-
քն ունենալ կամ թէ մեր թանկագին մտքա-
րիտներն այնպիսեաց ոտք առնելու թափել.
միայն թէ միմիտ ժողովուրդի գաղմակաւ
մտքերը զարմանելու մտք վերադառնալ լրագրա-
կան հրապարակի իշանք, որպէսզի Պաշտման-
րու նման հիւանդամիտ մարդկաց նետ ունե-
ցած վէճերին փակենք ստանց կերքի ելնելու
և ստանց կուսակցական կամ դաւանական
խնդիրներ մէջտեղ բերելու:

Հայ ժողովուրդը իւր ազատամիտ եկեղե-
ցականութեամբ միատեղ երջանկախառակ Ալի-
շանի եւ նմանաց անունները մեծ պատ-
կասանքով կը յիշէ, բայց երբեք չուզեր սես-
նել իւր սիրելիներու անունները արձանագրու-
ած հայտնողներու պիղծ տուածներուն մէջ:
Մենք մեր անձի դէմ հայտնող Պաշտմանի
կը ներքինք բերատունական ներդաշնակութեամբ,
գիտնալով որ վէճը ունեցող կենդանիները քե-
րիչի ձայնը լսենուն պէս կը խրաչին, ալ ու
անհեղաբար քայլեր կ'առնակեն, որպիսի անխո-
նեմ շարժումներէն շատ անգամ նորանոր վէճ-
քեր կ'ընդունին իրենց մարմնոյ անդամոց վրայ:

Պաշտմանի մտաւոր հիւանդութեան եւ վէճ-
քերուն պատճառը դարձանք մենք մեր «Գոյ
Մեզ» գրքի հրատարակութեամբը. հետեւաբար
պարտաւոր ենք իրեն ժողովուրդի նոյնուր բը-
ժիլը զարմանել զայն յիշեալ գրքի հետունե-
րէն Թաղիչի նշնոյնը Մուրաթի պատրաստած
սպեղանիով եւ Վասպուրականի կենաց քաղա-
ճանօթ եղական եւ անվիճելի գրագետ Տիար Մ.
Փորթուգալեանի «Արմէնիա» լրագրի գրքի
մասին գրած թերթոյն ալ ամապէս փաթաթել
որպէսզի վարակիչ հիւանդութիւնը չը վարակէ
և իւր միմիտ ընթացողներուն:

Նմանապէս կը խնդրուի հայտնաբերել
զգուող հայ ժողովուրդէն, որ ներքին Պաշտմանի
այս պակասութեան, մտային հիւանդութիւնը
կարծել տուած է իրեն թէ թերթի ազդեցով ա-

Արեւմտեաններու (համաձայնական կաթողիկոսներ) «Արեւելի մեջ դպրոցները եւ մտաւոր սնունդը որ անոնց մեջ հեղինակները կը տեսնուին»

Արեւմտեաններու (համաձայնական կաթողիկոսներ) «Արեւելի մեջ դպրոցները եւ մտաւոր սնունդը որ անոնց մեջ հեղինակները կը տեսնուին»

1903 Մայիս 17 Գործերէ

ՓՐԱՆՍԱՅԻ ԱԶԳԵՑՈՒԹԻՒՆԸ ԱՐԵՒԵԼԻ ՍԷՋ

Հետեւեալը կը քաղենք Էոսթրէի վերջին թիւէն.

Յրանաւ, կը գրէ Աթէնքէն թղթակից մը՝ ժՋրդ. դարէն ի վեր Աւելելքի մէջ կաթողիկոսները ու անոր գործակալներուն պաշտօնական պաշտպանները ներկայացուցած էին քղերէնը:

Այս պաշտպանութեան մէջ կը հասկցուի նաեւ գրամական նպատակներ (Արտաքին գործոց նախարարութեան Արեւելքի կոմսական, դպրոցական եւ ապրանքական հաստատութեանց նուիրուած վճարումներ) սա պատճառաբանութեան ներքին թէ որչափ կաթողիկոս եկեղեցւոյ գործակալներու օգնենք այնչափ Յրանաւ թիւնը:

Այսօր ներքին է այդ խնդիրը քիչ մը մօտէն սեղմել եւ հարցնել, ճշգրիտ իրողութեանց վրայ յենելով, թէ արդեօք այս նպատակով ծախսուած գումար օգտակար պէտք կը գործածուի եւ թէ այդ ֆրանսական ազդեցութեան կարծեցող գործակալները Յրանաւի prestige չ'են վաճառքը, զայն վարկաբեկել թնիկ ժողովուրդներու աչքին առջեւ ու այսպէս նոյն ատեն նպատակաւոր ուրիշ երկիրներու ըրած քաղաքակցողը:

Մենք արդէն մտանոնիչ ըրինք ընդհանուր գիտնաբանութեանը որ վերջի ատեններս երեսան եկած է Արեւելքի Յոյներու կողմէն մէջ կաթողիկոսներուն արշաւին հետեւաւորով արդեօք ֆրանսայի մէջ գործունէութեան շատ զերբին գաշտ մը չ'ունէին այլ եւս:

Մինչդէռ, Աթէնքէն շատախաբանին աստուածաբանական ֆաբրիկէն, յոյն առաջնորդներն եւ զարգացական յանձնաժողովներն, մասնաւոր ու հանրային կարծիքը չեն գաղտնի անհնարաբանութեամբ զբաղելէ այդ բանով զոր իրական մտանք մը կը նկատեն յոյն ժողովուրդեան քարոյշական առողջութեանը համար:

Ահա, ի միջի այլոց, Հիլլին մայրաքաղաքի բաւազայն լրագրիչներէն մէկուն Ալիմի (Կոնս) մէկը նոր յօդուածը սա վերնագրով.

Բ Ա Ն Ա Ս Ի Ր Ա Կ Ա Ն (28) ԳՈՋԱԲԱՇԻՆԵՐԸ (ՎԱՍՊՈՒՐԱՎԱՆԻ ԿԵՍԷՔԻՑ)

(Շարունակութիւն ճախարհ քրտէն)

— Մենք պատրաստ ենք, հայր սուրբ, մեր երեք որդիներն էլ Ձեզ յանձնելու՝ որպէս հայրենացի զինուորիկ, պատասխանեց Ա. աղան. նա այս խօսքերը արտասանած ժամանակը՝ ձեռքը պարզեց զէպի իւր երեք որդիները:

— Իսկ զո՞ւր, աղան արկին. խոստանում էք, հարցուց հայր սուրբը:

— Ամենայն ուրախութեամբ, պատասխանեց արկինը:

— Ուրեմն ես այս օրից Ձեր կրիք որդիներս անուանենք արձանագրում եմ. քայքայ նոցա կատարելու համար թիւնն էլ հարկաւոր է: Այժմ ձեզ պիտի չ'ընկնէ հայր եմ անում, սիրելի զաւակներս. փափաքում էք հայ զինուորներ լինելու: Նոքա երեքը միասին պատասխանեցին.

— Այո, հայր սուրբ, մենք պատրաստ ենք մեր արեւելք թափելու հայրենացի ազատութեան համար:

Արեւմտեաններու (համաձայնական կաթողիկոսներ) «Արեւելի մեջ դպրոցները եւ մտաւոր սնունդը որ անոնց մեջ հեղինակները կը տեսնուին»

(Շարունակելի)

ՎԻՃԱԿԱԶԱՆՈՒԹԻՒՆ

Առաջիկայ երկուշաբթի 17 Մայիս, հրատարակ պիտի ելլէ տոմարը «Մինչդէռ ի մտնաւորները եւ գեղ. բնու. չ'որոծածուած նորաձե կարի մեքենայի մը, որուն միջոցաւ բացի սովորական կարերէ, զանազան պրոցէններ ալ պիտի կրնան պատրաստուիլ:

Մեքենան R. 659, 128 թիւը կը կրէ: Վերականգնութիւնը պիտի բաղկանայ 160 տոմարէ իւրաքանչիւրը 5 դահեկան ողջ արժեքով:

Մեքենային յույսագրում տեղը, ամբ. սերու վաճառման տեղերը եւ ուրիշ մանրամասնութիւնք պիտի ծանուցուին «Արշալոյս» ի Շարաթ օրուան թուով:

Խ Ա Ռ Ն Լ ՈՒ Ի Ե Ի ՄԱԿԵՂՈՒՄ

Մէլանիկէն Մայիս 6 թուականով հեռագրուած կը ծանուցուի Հոսթի թուրքականներն:

Այս վերջին օրերու գէպերը տեսողութենէ վրիպեցուցին կուստայի վերի (Մէլանիկէն շրջաններէն մէկը) Նրգեհը, որ նախ մեքենայի կամ կաթողիկոս պայտի ման ընծայուեցաւ: Ինչպէս ասիւց պիտի էր եւ տարակոյս չի կայ թէ ուժանակի փորձի մը առջեւ կը գտնուինք:

Խոյ զարկութիւններ կատարուեցան ֆրանսական հրեպատասխին միջոցաւ որ հարկաւոր միջոցները ձեռք առաւ Իւսկիպի մէջ ձեռքակալելու ձօրձիս Մինոֆ կամ Մինաս անուն կասկածելի անձը:

Այս վերջինը, հրգեհի օրուան առտուն

Հայր սուրբն օրննեց ամենին պահպանիլ աղօթքով:

Անուանուեալ Ա. աղան տունը կատարեալ մի վաճառք գործուած, վարդապետները եւ հիւրեր լիքն էին նոցա տան:

— Ողբեր էին նորանոր յայտնուողներն. ոչ ոք չէր իմանում:

Երբ առաջին անգամ արկին Հոյսանոյցը իւր անգրանիկ որդի Մինոսին, թօթօջի եւ աէր Հայրիկի հետ Սարնապատու վանքը գնացին Արսէն վարդապետին տեսութեան: Նայր սուրբը հրաւիրեց նայրիկին եւ արկին Հայկանոյցին, որ միասին Ս. տաճարը գնային. այն սեղ նոցա հետ մի նուիրական ուրախ ու պայման կնքուեալ: Աստուծոյ թեղանին առջեւ: Նոքա երեքը միասին Ս. տաճարը մտան. Արսէն վարդապետը վեղարը զլինին՝ կանգնեց Ս. աւետարանի մօտ եւ սկսեց նետեւեալ յայտնութիւններն անել.

— Սիրելի Հայրիկ, մեր միջեւ քսան տարիներէն ի վեր մի գաղտնիք կար, որը բացի Աստուծոց մեր երեքից ոչ ոք չէր իմացել: Այսօր հայրենիքի սուրբ գործի սէրը պահանջում է որ անցեալ մոռնանք, մեր սէրը միայն կեդրոնացնենք այն խնդրի վրայ, որից կախուած ուրիշ ամբողջ նոյն ազգի փրկութիւնը: Դուք երկուքը էլ լաւ գիտէք թէ ես նախ ինչ պատանջում եմ ձեզ հասել էի մինչեւ Վասպուրական ստի մեամնակուս մտածումներն տարբեր էին, ես ու Հայկանոյցը միմեանց սիրում

չորրորդ կարգի տոմակով մը նաեւ եկած էր, բաց խկոյն առաջին կարգի փոխել:

Աղէտքէն յետոյ Մինաս միւս ճամբար գնեցին հետ ցամաք տարուեցաւ: Իրիչ մը յետոյ Պուլկար երիտասարդին վրայ կասկածներ եղան, վաճառի միւս ճամբարներուն հետ չի գնաց պահանջելու իր հրդեհէ ազատուած պարտակը:

Այդ պայտուակին մէջ կը գտնուէին երկու ձեռք հանդերձ, մէկ ֆէս, քանի մը պուլկարեան գրքեր եւ վիկիթոր Հիւկօի թշուառները:

Մինաս ձեռքակալուեցաւ կառախումբին մէջ Իւսկիպէն անցնելու ժամանակ: Հիմա Մէլանիկի բանտերուն մէջ կը գտնուէին եւ եղունակազատ ատեններն առջեւ պիտի տարուի:

Հետեւեալը կը քաղենք թԱՆԻ մէկ քրդականիցն Անուակէն:

Պուլկարներու բռնած ընկացքը, այն անտարբերութիւնը որով մահը կը գիտաւորեն, այն նախատինքն ու արձամարհանքը զորս թշնամիներուն գլխին կը անդաճեն, ցոյց կուտան ձայնաբեկ յուսահատութեան հասած հոգեկան վիճակ մը եւ կ'ապացուցանեն թէ առաջուց իրենց կեանքը զոհած են. Շատերը ենքզինքին կը մեծցնեն թշնամիին ձեռքը շինուած համար: Ճշմարիտ դաւադրութիւն մըն է սա որ հաշարուոր դաւակնիցներ կը հաշուէ: Երեւոյթէն դատելով, անոնք յատակագիծ մը պատրաստած են որուն գործադրութեան սկիզբը միայն տեսանք:

Կ. Պուլկար 12 Մայիս. — Դեպքանները Դրան ուղարկութիւնը հրաւիրեցին Մանաս թըրի կացութեան վրայ ուր մեծ զարոյթի մը տիրէ Պուլկարներու հետ: Այս վերջիններէն 25 հոգի վերջինս ամբողջէն սպանուեցան: Դեպքանները պահանջեցին որ ջարդի մ'առջեւ անուանու համար հարկաւոր միջոցներն ձեռք առնուին:

ՊԱՀՐ-ԷԼ-ԿԱՋԵԼ

Կիմանայ թէ, կը հեռագրէ Ռէօթըր Պրեւէլէն՝ նոր դաշնագիր մը կնքուեցաւ որուն համաձայն Մեծն-Իրիտանիա նորէն պիտի գրաւէ Լատոսի միջնեքիցը (enclave): Լէտուա թագաւոր կը հրատարի ներքին եղբրները գտնուած հայերուն վրայ ունեցած բոլոր իրաւունքներէն ու անոնց փոխարէնը կ'ընդունի Պահր-է-Կազէլ գաւառին մէջ մասը: Ասով ներքոք իր ամբողջ ընկացքին վրայ Անկը-Նգրիպտական կ'ըլլայ:

ԹՈՒՐԿԻԱ

Մայիս 14ին Կ. Պոլսէն տրուած հեռագիր մը կ'ըսէ թէ նախարարներու խոր.

էինք խելագարի նման, բայց բազմ այնպէս յաջողեց որ նա մի բարի մարդու պատանեց, որի նամար էլ այսքան երկար ժամանակ ծածկուած մտայն. այդ թէ ոչ, մենք ուրեքն էինք միմեանց մէջ զոհողութիւններ յանձն առնելու մեր որոշած նպատակին հասնելու: Ես այսքան տարիներ ընթացքում, վեցն անգամ ծպտած վիճակով երկուսից տան գիշերել եմ. բայց զուք ինչ կարացիք ձեռնաչել: Յիշում ես, Հայկանոյց, զաւակս (այս օրից պիտի, այլ ես քիչ զաւակս եմ անուանում) Սրանից վեց տարի ասով մի գիշեր Ձեր տան մի պանդուխտ եկաւ, այն ժամանակ, երբ զուք տաքութեան պատճառով բուրեմն էիք նստել. տեղաշարժին էլ պատրաստել էիք որ քնանայիք: Ես ձեզ ասաց. «Աստուծո եւ մեր դաւակններու սիրոյ համար թող լինի, մի գիշեր ինչ ներս առէք, պանդուխտ եմ, անհարկաւ այս քաղաքը»: Դուք նրան սիրով ընդունեցիք: Լաւ պատուելուց յետոյ նորան պատկեցուցիք Ձեզ պահել քիչ հեռու մի անկիւնում: Դու ամենքին քնեցնելուց վերջ, նորա մօտը գնացիք եւ զանազան աշխատանքներ հարցրիք արքի: Նա պատմեց քեզ թէ տանկատանում, առատատանում եւ պարկապատանում ոչ մի քաղաք ու գիւղ չէ մնացել որ չի պտակել: Դու նրանից մի ուսուցչի մասին հարցրի արքի նորա զէմքը, տարիքը, հասակը, շարժումները եւ խօսուածքի եղանակն էր նկարագրում: Նա քեզ յայտնեց թէ «մի այնպիսի անձնուս.

հուրը թրքական պարտքին միացմանը համար մաղապագա մը կնքեց:

ՍՈՒՐԻԱ

Պէլլուէն կը հաղորդեն թէ Մարաշի մէջ Բորմա գետը չափազանց յորդում մը ունեցաւ եւ սղոգեց ու քանդեց շատ մը գիւղեր:

Նոյնպէս միւս կողմի վերջերս յորդուած են ու երեք գիւղեր սղոգած:

ԲՈՐ ՍԱՅՏ

Ժամանակէ մը ի վեր կը տեսնուի թէ Սիւրիացի գաղթականներ Բոր-Սայտէն նաեւ կը նստին Ամերիկա կամ Աւստրալիա երթալու համար: Աստիք ալ Թրանսիլլանիա երթալու, վաճառի, ինչպէս յայտնի է գաղթականութեան կառավարութիւնը միջոցներ ձեռք առաւ այդ հոսանքին առջեւ անուանու համար:

Արդեօք գաղթականներուն մէջ հայեր ալ կան:

ԿԵՆՏՐՈՆԱԳԻՐՆԵՐ

Լոնտոնէն կը հաղորդեն թէ Արքայական կանցաւոր եւ նիւ կալըրին իրենց դրանները բացին. Լոնտոնի այս երկու արահները շատ այցելուներ կան: Այս տարի ուրիշ տարիներէ աւելի կենդանագիրներ կան, ի միջի այլոց Սարճընթի (sargent) նկարած լատ Քրոմբէրի հիւանալի մէկ կենդանագիրը: Արեւմտագետը սքանչելապէս ըմբռնած է Անգլիայ նախարարին սովորական արտայայտութիւնն ու կեցուածքը: Ան ներկայացուած է քաղաքի հանդերձներով, միայնաբար ռեզիմիտոր հազած, զոր ինք մասնաւորապէս կը սիրէ:

Ա.Զ.Գ.Ա.ՅԻՆ ԼՈՒՐԵՒ

ՊԱՏԿ. ԵՐԵՎԱՆ. ԺՈՂՈՎԸ

(Շարն. ճախարհ քրտէն)

Գ. ՆՈՏ

8 Ապրիլ 1903

Նախագահ, Գեր. Յովսէփ Մպիսկապօս. Ատենապետ, Վաւա. Տիրքան բայա հիւանդութեան պատճառաւ բացակայ ըլլալով, իր լայնք Շէրտանեան պէյի տուած էր Իսկ Ատենապետը՝ երիցագոյնի կարգաւ Վ. Յ. Նախնալս պէյի տրուեցաւ:

Ատենադպիր, Վաւա. Կարապետ Պէյ Շէրտանեան եւ անդամք:

ՈՐՈՇՈՒՄ

Է. Ուստանի հողերէն գնում մը:

րութեան պատանել եւ Ալաշկերտում եւ օրն իմ անհնարները բարեկամն է: Իսկ հարցուցիքը. — նա ինչպէս քո վաճառքը, — նա պատասխանեց՝ «ոչ, բայց այս օրերումս գնալու եմ դարձեւ այն սեղ» նա իւր աչքերին մի սեւ ակնոց էր դրել եւ մի կոպիտ գիւղացու նման էր խօսում քեզ հետ: Իսկ աղաչեցին նըրան եւ երգում անել տուին, որ այդ ուսուցչին մի նախակ էիք գրելու եւ նրան յանձնելու, որ նա ոչ ոքի չը յայտնէր, այլ ուղղակի նորան յանձնէր: Այն անձնուրութիւնը եւ ինքս էի. մի եւ նոյն գիշերը շինք անգամ «Ավօ», անունս տուին. որովհետեւ երբեք չունէիք այն նա այն գիշերը: Ինչքան Ա. աղան, մի անգամ արկինց, երբ դարձեւ քարտ ձայնով «Ավօ», Ավօ», կանչեցին: Պատուական էր կըլ շատեց, մի հասալ արձակեց եւ ապա վեր կացաւ աղաներին ծածկեց, որ ժամին վերջինքը վրաները զէն էին ցցել: Նորից դարձաւ մտոյ պպպեց ու մի համարք քաղեց ճակատից անկով:

— Թշուառ կ'իմա, մանկութիւնից որք մը նացած լինելով, կեանքումը երբեք ուրախ օրեր չէիք տեսել. իսկ այժմ, որ բաւական հարտութեան, սիրով ամուսնու եր գաւակներ տր եւ կըլ, միջոց տանջվում ես անհանգիստ երգով. աղախներին եւ ծառաներին ինչայում ես չես թողում որ նոքա աշխատեն, դու ինքզ նոցա գործեր կատարում ես: (Շարունակելի)

ԱՐԱՇԱԿՆԵՐ

Յ. ՓԷՄՊԵՃԵԱՆԻ ԵՆ ԸՆԿ.

Գ.Ա.Ն.Ի.Ի. (ԵՂԻՊՏՈՍ)

Հետադարձ շահեր — ՓԷՄՊԵՃԵԱՆԻ ԵՆ ԸՆԿ. ԲԵՐԼԻՆԻ ԹԻՒՆԻ ԲԻՐՈՒՄԸ

Հիմնադրված է 1903 թ. 12 ամիսի 15-ին

Ընդհ. Ժողովը իր ատենը բանալով զբաղված է Սուտանի հառաքելության կողմանէ Ժողովրդեան տրամադրութեան ներքե գրուած հոգեբեր կտոր մը գնելու խնդրով:

Արդէն Ազգ. Առաջնորդարանը Օմ. տուճանի ազգայիններէն Տիար Նազարէթ Գիրքեճեանի գրած է եղեր, որ խնդրոյ առարկայ եղած հոգեբ. մասին տեղեկութիւններ տայ. հետեւաբար Ժողովը որոշած է որ այդ տեղեկութիւնները առնուելէ վերջ Առաջնորդարանի կողմէ պաշտօնական գիտումներ ըլլան առ որ անկ է:

Բ. Քահանայական խնդիրը Ժողովը նկատողութեան առած է թէ Գահիրէի համար արաբագէտ քահանայի մը պէտք խնդիրը և հաստատած է, սակայն պիտոճէի անձկութեան պատճառաւ առ այժմ այդ պէտքին լրացումը յետաձգել որոշած է:

Թ. Եկեղեցւոյ պիտոճէն. Ժողովը հոգաբարձութեանց պիտոճէովը զբաղելու ատեն նկատած է որ Եկեղեցւոյ մասը բայ մը ունի, ուստի որոշած է հարկ եղած հրահանգները տալ Եկեղեցւոյ Հոգաբարձութեան Ժողովրդական նուիրատուութեանց դիմելու համար, որպէս զի միևնոյն ժամանակ հոգալ կարենան ըզգեստեղծնաց պակասը:

Ի. Ազգայնաց Հոգաբարձութիւն. Ժողովը շատ գոհացուցիչ գտած է ազգայնաց հոգաբարձութեան պիտոճէն, միայն թէ որոշած է անոր հրահանգ տալ կանոնադրին համեմատ նոր քննութիւն մը կատարելու համար:

Միևնոյն առթիւ որոշուած է գրել Ազգայնաց Հոգաբարձութեան Կահիրէի Հայոց Որբա սիրաց ընկերութեանց խառն Ժողովին, որ գրառները բաժնած միջոցին պաշտօնական զեկուցում տայ առաջնորդարանին, ընկերութեանց բաժնիները թատերական երկերով ինչ հասոյթներուն հետ զօնքոյն ընելու համար:

ԱՆԻ ԱՒԵՐԱԿՆԵՐԸ

Մեզի տրուած տեղեկութեանց նայելով առաջիկայ Յունիս ամսոյ կիսուն «Բանասեր» ի խմբագիր-Տիար Կ. Բասմաճեան, կովկաս պիտի մեկնի Անիի աւերակներն ուսումնասիրելու համար:

Բարեպատէն կը սեպենք այս առթիւ յիշատակել թէ Ապրիլ ամսոյ 9ին, Ֆրանսական հառաքելութեանը Officier d'Academie ի աստիճանն ու պատուանշանը շնորհած է Տ. Կ. Բասմաճեանի:

ԲԵՆԵՌԱԳԻՐ

Վերջին թղթաբերով Բարեղէն մեզի լուր կը տրուի թէ Մայիս 8ի Ուրբաթ օրը, Բարեղի Աստիճան ընկերութեան առջև Տիար Կ. Բասմաճեան խնդր կարեւոր զեկուցում մը կարդացած է բեռնագիր արձանագրութեան մը մասին:

ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆԸ

Սա ժամանակէ մը ի վեր մտցնւած ընկերութիւնը, կ'ընեն որ վերջապէս Ե. Ռասմաճեան թէ վեցամսեայ հաշուեկշիռ մը կարած է Բարեգործական Ընկերութեան մէջ, որուն զօրութեամբ իւրաքանչիւր բաժնետէր ամէն մէկ բաժնի համար 25 ական զըշ շահաբաժնի պիտի ստանայ: Այս լուրը մեծ ուրախութիւն պիտի պատճառէր մեզի, եթէ վերապահութեամբ հաղորդելու չի պարտաւորէինք:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

Պուլկարիոյ վառնա քաղաքին մէջ հրատարակուած այս կիսաշաբաթական թիւին առաջին և երկրորդ թիւերն աչքի առչե ունինք:

Հայաթերթ չի խմբագրուերն են Տի-

արք Տ. ձգնաւորեան — երկարացուց սմանց ծանօթ, եթէ չենք սխալիր, և Տ. Էլմասեան:

Արասահմանի մէջ կուսակցական թերթերու քոլիկը «Հայաթերթ»-ին սկզբունքը և ուղղութիւնը ունեցող թերթ մը կրնայ իր օգուաններն ալ աւնենալ, եթէ ասանք անվեհերաբար իրենց գծած ուղղութեան կարենան հետեւիլ ձեռնհասօրէն. սրովհետեւ դժուարութիւնները չեն որ պիտի պակտին իրենց քայլերուն առջևէն:

Այս թէ ի՞նչ կ'ընէ «Հայաթերթ» իր առաջին թիւի խմբագրական յօդուածին մէջ, որը իր ուղղութիւնը պէտք է նկատեն ընթերցողները:

«Արդի պարագաներուն մէջ, երբ մեր կարգ մը յեղափոխական անունը կրող գործիչներ, ինչպէս անոնց գործունէութիւնը կը ներկայացնեն քառասուն խառնակութիւն մը, ու ստորեկրեայ քառսուն մեկնաշարքի կուսակցութիւն մը, մեկուսանալը (իր անձին վնաս րեւելու վնասով) դասալիքներն համարժեք պիտի ըլլար իր պարսկականութեան գիտակցութիւնը ունեցող ո՛ր է անհասի համար. Անս թէ ինչո՞ւ «Հայաթերթ», կասարեւայ անկողնակալութեանը ու քաղաքականութեան գերծ կուսակցական կամ հասարակական ուրիշ կապակցութեան պիտի շահագրգռուի մեր յեղափոխական կուսակցութիւններով, և անորոքութեանը յանձնարարութեան պիտի հետեւանք իր կամ խմբակները, որոնք հանրութեան դասը խեղց համար շահագործուելի անըպատ արդիւր մը ըրած են եւս:»

Հայ թերթերէն ոմանց մէջ չեղողներն ըզգացումներն ու կարծիքներն ալ ազատօրէն հրատարակելու զրուակները իրենց արդէն կը յեղափոխուի ժամանակէ մը ի վեր. եթէ «Հայաթերթ» յաջողի, ըսել է այդ պակտն ալ լրացած կ'ըլլայ հայեւրուն համար:

Առ այժմ յալութիւն և յարատեւութիւն մաղթելու պատրաստ ենք մեր սկսնակ պաշտօնակիցներուն, ուրիշ անդամներ իրենցմով զբաղելու որոշումով:

«Հայաթերթ» ի հասցէն է
Rédaction du Journal
«HAYATERT»
Varna (Bulgarie)
Մ.Ա.Ն.Ի.Ի.Ն

Փարիզի հայկական մատուռէն վերջն է որ «Հայկական» նոր կրթարանի մը լուրը կը տարածուի:

Առարկան դարձեալ Պ.Ա. Մանթաշօֆն է. Հայ լրագրիներն ալ ուր որ քիչ մը փառայի ձօք (ծայր) տեսնան, բոլոր ուժով հոն կը խուժեն Տիարիկի ճիշտ ինքնուրու պէս. առանց իրենց այս պակասը խոտովանիլ ուզելու...:

Հարուստին քսակը՝ ազգային կզակը կը յոգնեցնէ կ'ընեն իրաւ չէ՛ այս:

Հայ թերթերը այս օրերը կ'են իրար են անցեր. Մանթաշօֆին բան հասկցնել կ'ուզեն. «այսինքն» Բարեղի մէջ մատուռ մը շինեցիր. գէշ չէ այս. բայց մատուռին հետ կամ տեղ եկուր կրթարան մ'ալ հիմնէ:»

Ու մէկը չ'կայ որ այս կարծիքը ուղղակի Մանթաշօֆին յայտնէ բնեղով. «Ժամ» երուն ժամանակը անցած է. քիչ մ'ալ կրթութեան վրայ մասձեռք ու կրթարան շինենք:

Տեսէք ի՞նչ ծիծաղելի ձևակերպութիւններ կ'անցնի այսպիսի պարզ առաջարկ մը:

«Պոլսական թերթ մը կը գրէ Պ. Մանթաշօֆին Պոլսոյ մէջ հիմնելիք կրթական

հաստատութեան մասին հետեւեալ կերպով. «Լրագրոյս անցեալ օրուան մէկ թուովը ծանուցինք թէ Պ. Մանթաշօֆն որոշած է Ռուսաստանէն գուրս կրթական հաստատութիւն հիմնել. Պաշտօնակից մը կրէ՛լ այս լուրը հարգելով, աւելցուցած է թէ՛ Պ. Մանթաշօֆն յիշեալ կրթարանը Պոլսոյ մէջ հիմնելու համար կը քանակցի Սրբ. Պատրիարք Կորնիլի. Արիշ Երզնկայի պաշտօնակիցներ ալ նոյնը կրկնած են այսօր. Արդ, վաւերական աղբիւրէ լուր կը տրուի մեզի թէ՛ Պ. Մանթաշօֆն կրթական հաստատութիւն մը Պոլսոյ մէջ հիմնելու որոշում չ'ունի, և այս մասին Ս. Պատրիարք հօր հետ ո՛ր է բանակցութիւն չէ ըրած. թէ և ստոյգ է որ Ս. Հայրապետին ծանուցած էր Ռուսաստանէն գուրս յարմար տեղ մը կրթական և գիտական կարեւոր հաստատութիւն մը հիմնելու իր գիտատարութիւնը:»

Մանթաշօֆն անշուշտ գոհ պիտի ըլլայ որ այսպիսի առաջարկութիւն մը կը լինի իրեն. բայց այս ձևերուն տակ եղած առաջարկ մ'ալ մ'ա տպաւորութիւնը պիտի թողու անհուն վրայ ալ թէ՛ «հարուստին քսակն է դարձեալ որ աղբարտին կզակը կը յոգնեցնէ:»

Մեզի եթէ հարցնող մը ըլլար, պիտի բռնէք թէ՛ — Երուսաղէմ՝ վկայ — կ'արժէ որ Մանթաշօֆն ժամ շինելու տեղ վարժարան շինէր. բայց քանի որ ժամը շինեց պէտք է որ վարժարան ալ շինէ...:

Ա.Զ.Գ.

Տիար Կարապետ Գեորգեան (սփորիչ ի շարք Ապտ-իւ-Աղիզ) իր յաճախորդաց կը ծանուցանէ թէ՛ քանի մը օրեր ի վեր հիւանդութեան պատճառաւ խանութ չ'էր բանար թէ և, սակայն այժմ ապաքինւած և գործի սկսած է ու իր յաճախորդները պիտի գոհացնէ:

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Տեղական-Յիմնապետ Հ. Կ. Բրսկտոր Պօշան 50րդ. Հիւարներու հրամանատար, մտ օրերս կէս թոյակ ընդունողներու կարգը պիտի անցնի. Իր հրամանատարութեան չորս տարիները պիտի լրանան Սեպտեմբեր ամսուն:

Շատ հաւանաբար անոր պիտի յաջորդէ մաժօռ Վ. Տ. Վաթման:

ՄԵՆՆՈՒՄ

Գնդապետ Ժ. Գամպէլ զինարուեստական զօրքերու հրամանատար, անցեալ օր Անդրիա մեկնեցաւ:

Գնդապետ Իրվայն անոր տեղ զինարուեստական զօրքերու հրամանատար անուանուցաւ:

ԳԱՀԻՐԷԻ ՄՁԿԻԹՆԵՐԸ

Մզկիթներու վրայ քննութիւն մը կատարելու համար Շէյխ Մուհամմէտ Ապտուի նախագահութեան տակ կազմուած յանձնախումբը իր տեղեկագիրը տուաւ վազմէրու վեհադոյն Ժողովին որ նըկատողութեան պիտի առնէ:

Այս տեղեկագրոյն համաձայն Գահիրէի մէջ 325 մզկիթ կայ և 1770 պաշտօնեաներ, ուսուցիչներէ, իւլէմաներէ և քարոզողներէ շաղկապած:

Յանձնախումբը այս բոլոր պաշտօնեաներուն համար նոր կանոններ հաստատեց:

Հ Ե Ռ Ա Գ Ի Ր Ն Ե Ր

Սոբխա. 15 Մայիս. — Կառավարութիւնը շրջանակական մը որից օտար կրկնեալ գեներալ իր ներկայացուցիչներուն տեղաբնակցող ուղարկութիւնը համար Մակեդոնիոյ մէջ Թուրքերու գործած ժայռաշերտքեանց վրայ, ինչ որ անօգուտ կը դարձնէ այն ձիւղերն զոր Պոլսոյ կարիս կը քաղի Մակեդոնացիներ հանդարտեցնելու համար:

Սիրա 16 Մայիս. — Իտալիաց Պուրէ հոս է «Բօթրո» և «Աստուր»-թիւր յաճախակներով. նոր հրահանգներու կ'ապանէ:

Սոբխա 16 Մայիս. — Նախարարութիւնը հրատարակեալ տուաւ Կացութիւնը դժուար է:

Սոբխա 17 Մայիս. — Ֆերիսեան իշխանը Բեդրոճ զօրավարին յանձնեց նոր մահաւարտութիւն մը կազմելու պաշտօնը:

Կ. Պոլիս 17 Մայիս. — Թուրք գործերուն Աշխատակիցներու որչ Իրեֆի վրայ երթալու ատեն, երկու կողմէն բազմաթիւ մարտիկ պայաններու և վիւստրուեցան:

Իրեֆի բնակիչները հպատակեցան, բայց շատ մը Աշխատակիցներ տակաւին շնոնեցան մէջ կը դիմադրեն:

Բորնեան 16 Մայիս. — Մեծ գրագէտ Իպսենի վիճակը յուսանալական է:

Փարիզ 17 Մայիս. — Հակադեմոկրատիկ ցոյցերու հետեւեալով ժնդկութիւններ տեղի ունեցան նախարարական շեֆերու և եկեղեցիներու մէջ, ու անոնց շարք վիւստրուեցանեան շատեր պազ մսածողներ ենք:

ԳՐԻԳՈՐ ԾԱՆՆԱԶԱՐԵԱՆ

Ա.Բ.Ա.Գ.Ա. Է.Լ. Խ.Տ.Բ.Ա., ԾԱՌԱՎ. ՄՈՒՀԱՄՄԵՏ Ա.Լ.Ի. ՍԻԻՉՐԻ:

Ապրիլ ամիսէն սկսեալ, Գահիրէի ներք շրտերուն ծանօթ Պ. Գրիգոր Ծաննազարեան Ծարա Մուհամմէտ Ալիի սկիզբը գտնուած «Իաֆէ Թուրքի» սրճարանին սեփականատիրոջ ընկերացած է, և ինչպէս քիչ ատենի մէջ փորձով ալ ցոյց տուաւ, ըստ ամենայնի և կատարելագոյն պիտի գոհացնէ իր յաճախորդները:

Ո. ՈՒԶՈՒՆՊՈՂՈՍԵԱՆ

ՉԱՄԱԳՈՐԾ
Վակն-էյ Պիլի-չիտոյց
«Տիրիխ» դեղատանին զիմաց

Կը վաճառէ նուե ժամացոյցի զանազան տեսակներէ զատ բուն Թափանայի (Tavanne's Watch) ժամացոյցներ սոկիէ՛արժամէ և պողպատէ կախարչներով և տոկուն ըլլալը հաստատուած ու փորձուած է:

Կեղծերէն զգուշանալու համար դիմեցէք Տ. Ս. Աւզունպողոսեանին

338

Հ Ի Ե Ն Բ Ա Ր Ե Գ Ո Ր Ծ Ա Կ Ա Ն

ՎԱՐՑԱՐԱՆԻ ՎԻՃԱԿԱԶԱՆՈՒԹԻՒՆԸ
ԿԻՐԱԿԻ 17 ՄԱՅԻՍ 1903

10429	7638	6042	1321	8174	451
765	1055	1639	1762	2159	2560
3168	3906	4063	4293	6230	6933
7198	7220	7382	7441	8314	8592
8873	9456	9542	9988	10477	10665
	11015	11191	11914		

Լ Ա Մ Ի Ի Չ Ո Ւ Ա Լ Լ Ա Յ Ֆ

ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՆԻԻ-ԵՕՐՔԻ ԱԾԹԱՐՅԻՍ ԷՆ ՆՁՕՐԸ ԵՒ ԷՆ ԿԱՐԵՒՈՐԸ

Հ Ի Մ Ն Ո Ւ Ա Մ 1843 Ի Ն

ՆԱԽԱԳԱՀ Ռ. Ա. ՄԱԲ ԳԵՕՐՏԻ

ԵՐԱՇԽՈՒՈՐԵԱԼ ԳՐԱՄԱԳԼՈՒԻ	1,828,000,000 Թրանգ.
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐ	6,443,000,000 Թրանգ.
100 Օ/Օ ԲԱՇԽՈՒՈՐԸ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆԵՐ	541,000,000 Թրանգ.

Կարգի չէ քաղաքացիական դեղ առիշ ու եւ ընկերութեան պայմանները ԼԱ ՄԻԻՉՈՒԱԼ ԼԱՅՖԻ ընծայած հոյակապ ստանդարտներն են. Բացի կեանքի բազմապատիւնէն ու նոյն իսկ տոնաւոր ապահովագրական ձեւերէն, այլ եւ կենց միակամայն, ինչպէս նաեւ տղոց ու զման կիսունոսի վերաբերեալ անհոգեշիտեմը կայստատու թոյլանքի կը տրուին. Իրեն զուտ փոխադարձ ու համապայտեմ ընկերութիւն, ԼԱ ՄԻԻՉՈՒԱԼ ԼԱՅՖԻ պայմանները ստուգելու գերիշեր են. վերագրեալ բուսականները արդեւ շատ պերճաւոր են. Պէտք չի ապահովագրուիլ ստանց ֆանկու ԼԱ ՄԻԻՉՈՒԱԼ ԼԱՅՖԻ շքանակու ու մանուսնոյ անկապածօրէն հաստատուածները:

Ընդհանուր Գործակալ Եգիպտոսի, Կիպրոսի եւ Պաղեստինի
Փոխ-Ընդհանուր Գործակալ Եգիպտոսի
ՆԻՔՈՒԱ ՔԻՐՉԻՍ
ՕՀԱՆԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ.

16 Շարա Կարայ (Բեկօթիի) Մեյմեան ֆայրիֆայի կարգը՝ Աւստրիական Հիւպատատանի գիւ. Գանիթի (Եգիպտոս)
ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆԸ՝ ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆՔԱՆ Է.

Երջականերու համար Հրատարակուող եւ մեղմեցուցող գործակալներ կը փնտռուին. Ի խնդրի փոխ-Ընդհանուր Գործակալութեան.

Ս Ի Ն Կ Ը Ր

ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՆԵՐԿԱՅՈՒՅՈՒՄԻ Զ. ՆԱՅՏԼԻՆԻԷՐ

Պատկեր փոքր - Խաղաղութեան սիմվոլիզմով, Պրիսթլի Օթէլի ճիշտ գիտաց
Գաթէ Տը Լա Պուրսի կից

Հին եւ ՆՈՐ ԱՇԽԱՐՀՆԵՐՈՒ ԲՈՒՈՐ ՔԱՂԱՔՆԵՐՈՒՆ ՄԵՋ 6500 ՄՈՍՆԱՇԻՆԻՂԵՐ ՈՒՆԻ

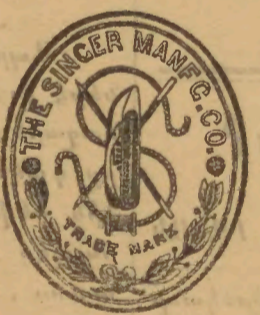
Աշխարհի ամենէն լուսազոյն կարծիքներէն ՍԻՆԿԵՐՆԵՐՆ ԵՆ Եւ ամենցմէ մինչեւ ցարդ
17,000,000 ծախուած է:

400 Ե անցի վկայականներով եւ մեծաքանակով վարձատրուած, Երջակաւորեալ մեքենաներ.

ԱՄԵՆԷՆ ՄԵՆ ՎԱՐՉԱՏՐՈՒԹԻՒՆԸ
ԱՌԱՋԻՆ ՄԻՅԱՆԱԿ
Փարիզի 1900 ի Տիեզերական արտադրանքի մէջ ստացած է.
ՀԱՌԱՅՈՒՄԻ ԲՐՈՒՄԻՈՅ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԱՐԿՈՒՆԵՆԵՐ
ՀԱՅՐԱՅՈՒՄ Ե. Բ. ԵՅՆԱԿԱՆ ՅԱՆՅ

Կեղծերէն զգուշանալ,
ուշագրութիւն դարձնել իւր
քանակը մեքենայի վրայ
ՍԻՆԿԵՐԻ յանկանջիմ.

ԳԻՆ ՉԱՓԱՒՈՐ

Ձեր գասեր և նորոգու
թիւններ, ՍԻՆԿԵՐ մեքենա
յից համար, յաճախորդաց
տուններուն մէջ.

Վճարմանց զիւրութիւն
Փոխանակութիւն հիւրերու
և նորոգութիւն ամեն կարգի
ՍԻՆԿԵՐԱԿԻԵ

ԾԱՆՈՒԹ ԳԻՐՔԵՐ

- «Արշալոյս ի Խորագրութեան քով կը
գտնուին հետեւեալ ծախու գիրքերը».
1. Չորս տարուան հաւարածոյ «Ար-
շալոյս» ներքու. Գին դահ. սղջ 240
 2. Ցաւերգ Հայրենեաց (Թղթակ.) 10
 3. Աղբալին Սահմանադրութիւն 12
 4. Սասուն և Ձէյթուն » 10
 5. Գող Մժգո » 8
 7. Չուարճալի անեքոտներ
և ժողովրդական վէպիկներ 5
 6. Հիւճախալի դարմանման
ամենայնպէս միջոց » 3
 8. Ճամբորդութիւն ի Չուրիցերիս 3

ԳՈՒՆԱՒՈՐ ՔԱՐՏԵՍ ԵՒ ԳՅՈՑՈՒՄ
ՊԱՏՐԱՍՏՈՒՄ Ի ՎԱՀԻՐԻ
Սոյն գեղարքայն Բարտեար կը զըմանուի
ճան և Արշալոյսի խրճարագրութեան քով:

Երբողային մի գիւմէք. Չեր սիկա-
րէթի տուփերուն, Երիկերներուն և այլ
լիթօգրաֆի վերաբերեալ ամէն տեսակ
գործերուն համար, (բացի սիկարայի թուղ-
թերէն):

Պ. Ա. Բիրիշեան, յայտնի վիճակագր,
իր բացարձակ օժանդակութիւնը խոստացած
է՛ եւ. Թորոսեան և Ընկերութեան՝ որ
վիճակագրական գործոց զանազան ճիւղե-
րուն վերաբերեալ ամէն տեսակ և ամէն
լեզուէ այցիքարտեր, հարսանեկան հը-
րուիրագրեր և ծանուցման թուղթեր և ըն-
կէն. պիտի պատրաստէ յունձնարարու-
թեանց համաձայն.

Գոհացնելու պայմանու և գիւրամատ.
չէլի՛:

Գիւմէլ՝
ԿԵՂԵՐՈՒԹՅԱՆ ԹՂԹԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ.

ԱՃԿԱՊԵՏԵԱՆ ՔՈՅՐԵՐ
Արքիշէ Սեղմիրանի և Գոհիկերու
Շարա Ապտուլ Աղիզ, Շէրիֆ բաշա
յի պարտէզին գիւմէջ թիւ 20.
ԳԻՆԵՐԸ ԻՆՍ ՉԱՓԱՒՈՐ

ՃԱՊԱԿԱԳՈՐԾ

ԳՐԻԳՈՐ Մ. ԳԱՅՏԵՐԼԵԱՆ
Շարա Մուհամմէտ Ալիի սիկըզ
Խայաստրեան եղբայր Դեղարանիմ Վօժ

Երկար տարիներ փորձ վարպետներու
քով աշակերտելով, վերջերս ալ շապկա-
գործ հանրածանօթ Տիար Հ. Փափազեանի
քով չորս տարիներ աշխատած ու ստացած է
արհեստին հմտութիւնը, և ուսումնասիրած
բոլոր նորութիւնները:

Այժմ մասնաւոր աշխատանոց մը բա-
ցած է Շարա Մուհամմէտ Ալիի սիկըզ և
պատրաստ ունի ու մասնաւոր շափի վրայ
կը պատրաստէ շապիկներ, անդրափար-
տիքներ, գիլերնոցներ, շապիկներու օձիք-
ներ (ֆօզոլ) և թեկնոցներ:

Շապիկի նորագութիւններ ամենամեծ
խնամով:

ՉԱՓԱՒՈՐ ԳԻՆԵՐ:

ԳՈՂ ՄԺՏՕ

Տանկերիւք ու կէս փորմայի բազկա-
ցած սոյն հատորը, որ Աղէ բունդերիւք և Ս.
բարս ապաքանին մէջ հրատարակուած է,
կը վաճառուի տեղական բոլոր հայ Խըմ.
բազրութեանց քով. Հասարթը պիտի յա-
կանայ հայ որբերու:

Գինն է Երկու ֆրանգ

ԱՍԽԵՆ ԵՒ ՄԻՆԻՍԻ

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ
Հիմնուած 1825 թ

ԳՐԱՄԱԳԼՈՒԻ	11,250,000 Թր.
ՊԱՇՏՄԱՆ ԳՈՒՄԱՐ	20,370,000
ԳԱՆՉՈՒՄ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ	15,940,000
1901 ԻՆ	

ԿԵԳՐ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ. Եփ-ա-Շարայ (Գեթ.)
ԳՈՐԾԱԿԱՆՈՒԹ. ԱՂԵՔԱՆԵՐԻՈՅ. Տր. Բազկի
ԳՈՐԾԱԿԱՆՈՒԹ. ԳԱՀԻԹԻ. ՕՀԱՆԵԱՆ և ԸՆԿ.
16. Շարա Կարայ (Բեկօթիի) Գանիթ

ՄԱՆԿԱՐԱՐՉ ՏԻԿԻՆ ՄԱՐԻՅԱ ՓԱՓԱԶԵԱՆ

Եգիպտական Կառավարութեան վը-
կայական ստացած Տիկին Մարիցա Փափազ-
եան կը ծանուցանէ թէ՛ երկար տարիներու
փորձառութիւն ստանալէ վերջ, տարիէ մը
ի վեր Եգիպտոս հաստատուած է և իր
մանկարարի արհեստը ի գործ պիտի դնէ.
Իրեն փորձառութեան օգտուել ու-
զօղեցը, կրնան գիմէլ Ապտին Շարա Գո-
թեան թիւ 29 տունը.

Աղբատաց համար ձեր գարմանում.

ԿԵԳՐՈՆԱԿԱՆ ԹՂԹԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ (PAPETERIE CENTRALE)

Նախորդ երկու թիւերով ծանուցուած և ի. Թորոսեան և ընկ. արտաւան
տակ նոր հաստատելի թղթավաճառատունը, իր գործունէութիւնները Մայիս
ամսոյ կիսուն պիտի սկսի. Կեղարանական թղթավաճառատունն անուսով:

Իր տեղն է Մանսուր բաշա, թրամվէյի գծին վրայ նորակառոյց Գանճ
ճը-յա-պուրսի բաւածին մէջ թիւ 3 և 10.

Այժմէն կը յայտարարենք մեր յարգելի ազգայնոց թէ՛ նոյն թուականէն
սկսեալ մեր նոր սկսած ճիւղին վերաբերեալ ապագանքերը փութով և խնամով
պիտի կատարուին գիւրամաշէլի պայմաններով, առանց ապառիկի.

Ե. ԲՈՂՈՍԵԱՆ և ԸՆԿ.